

Information till dig som ställföreträdare och huvudman

Så tar vi hand om huvudmannens vilja

(Gäller från 1 juli 2026)

Huvudmannens vilja är viktig

När du är ställföreträdare ska du alltid tänka på vad huvudmannen själv vill. Det står i den nya lagen.

Huvudmannen ska få vara med och bestämma så mycket som möjligt.

Så tar överförmyndaren reda på huvudmannens vilja

Överförmyndaren försöker alltid prata med huvudmannen. Om det är svårt att prata kan vi:

- använda enklare språk
- använda bilder
- använda tolk
- prata med personer som känner huvudmannen
- titta på vad huvudmannen sagt tidigare

Allt detta hjälper oss att förstå vad huvudmannen vill.

Det här behöver du som ställföreträdare göra

Du ska:

- lyssna på huvudmannen
- förklara saker på ett enkelt sätt
- hjälpa huvudmannen att förstå olika val
- berätta för överförmyndaren vad huvudmannen vill
- skriva om huvudmannens vilja i årsberättelsen och slutberättelsen

Du ska inte bestämma åt huvudmannen om det inte är absolut nödvändigt.

Om huvudmannen har svårt att uttrycka sig

Då kan du:

- prata lugnt och i små steg
- använda bilder eller papper
- fråga personer som känner huvudmannen
- tänka på vad huvudmannen brukar vilja

Det viktiga är att du försöker förstå huvudmannens egen vilja.

Om huvudmannens vilja och hens bästa inte är samma sak

Ibland vill huvudmannen något som kan vara farligt eller dåligt. Då ska du:

- förklara riskerna på ett enkelt sätt
- se om huvudmannen förstår
- försöka hitta en lösning som både är trygg och följer viljan så långt det går

Överförmyndaren gör sedan en egen bedömning.

Du ska berätta om huvudmannens vilja i dina rapporter

Skriv om huvudmannens vilja i:

- årsberättelsen
- slutberättelsen
- kontakter med överförmyndaren

Skriv gärna hur huvudmannen sa det, inte bara vad du tycker.

Varför är detta viktigt?

Den nya lagen vill att huvudmannen:

- ska få bestämma mer själv
- ska vara delaktig
- ska få stöd som passar just hen
- ska känna sig trygg

Du är en viktig person för att detta ska fungera.